

Al·legacions del Grup de Defensa del Ter al Pla d'Usos Recreatius del Pantà de Sau (exp. 2244-000021-2019)

El Consell Comarcal d'Osona (CCO) es va acollir a la Resolució TES/2659/2018, de 13 de novembre, per la qual es feia públic l'Acord del Consell d'Administració de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) on s'aproven les bases reguladores d'una línia de subvencions adreçades als ens locals per sufragar les despeses derivades de la redacció dels plans d'usos recreatius en embassaments situats en lleres públiques del Districte de la conca fluvial de Catalunya.

Per a fer les al·legacions ens hem basat en el document del CCO "Pla d'usos de l'embassament de Sau Esborrany 14 d'abril de 2022"

1. Introducció

Estem totalment d'acord amb la iniciativa de la redacció dels plans d'usos de l'embassament de Sau i la trobem del tot necessària.

De totes maneres, entenem que el Pla d'usos plantejat pel CCO és del tot contraproduent per aconseguir els objectius desitjats i per tant seria un malbaratament de diner públic que provocaria l'efecte contrari al esperat, acabant amb una degeneració important del medi natural i per tant, amb una pèrdua de l'atractiu pel turisme que es vol promoure amb el pla.

Per aquest motiu presentem les següents al·legacions.

1.1. Exposem

Tot i que en diversos apartats del document es mostra un manifest interès per la sostenibilitat i la preservació de la natura, la conclusió que se'n treu, vista la llista de projectes enumerats, és que el punt prioritari és sens dubte el benefici econòmic a curt termini.

Només cal veure les entitats que han participat en la seva redacció, Administració pública i empreses, sense cap participació d'entitats de l'àmbit social, ecològic o de patrimoni cultural.

Ens preocupa que quan es parla de l'objecte del pla es faci referència expressa a les limitacions urbanístiques i a l'interès turístic i no es concreti

res referent al medi natural. Veure per exemple, "Introducció" (pàg. 1) o "Objecte" (pàg. 6).

Considerem que hi ha poc aprofundiment en els punts relacionats amb l'entorn natural, patrimoni cultural i social, i en els riscos associats a l'increment del turisme i la hiperfreqüentació.

Tampoc hi ha cap esment al model agroindustrial proper que asseca i contamina les rieres i rius que van a parar al pantà i que és del tot contrari al respecte a la natura i a l'entorn idíl·lic amb el que es vol atraure el turisme. És una contradicció amb voler posar en valor el patrimoni natural i cultural.

Ens estranya que ja hi hagi projectes enumerats sense el necessari enfocament conjunt que hauria d'incloure una anàlisi profunda de la capacitat de càrrega, accessos, impacte en el medi natural,... De fet, considerem que alguns d'aquests aspectes són del tot incompatibles amb la sostenibilitat de la que parla el document.

Val a dir que aquests projectes no estan gens desenvolupats en el document ni hi ha cap anàlisi de viabilitat econòmica. Sembla que només s'hagi fet un llistat sense valorar realment les implicacions, recursos naturals i les necessitats a tots els nivells, no només turístic, ni una anàlisi profunda del projecte. Com si l'objectiu fos gastar uns diners disponibles sense anar més enllà.

Com entitat ecologista i social, no podem estar d'acord en que gairebé tots els projectes quantificats en cost tinguin motivació econòmica i interessos privats. D'una banda no s'estan contemplant els estudis previs que caldria fer abans de qualsevol projecte, i d'altra banda, s'està perdent l'oportunitat de proposar actuacions de recuperació i restauració d'un entorn natural i cultural fantàstic que tenim a prop nostre però que ja presenta símptomes de degradació.

I no cal dir que una bona part dels projectes presentats van en contra del sentit comú i de les directrius europees actuals enfocades a preservar el medi natural i a frenar el canvi climàtic.

Referent al finançament dels projectes, ens preocupa detectar que gairebé tot és diner públic. A part de dubtar que sigui la millor manera de gastar el diner de tots, veiem clar que cal incorporar un finançament privat de les empreses que en trauran profit.

Finalment, ens preguntem si és realista i si té sentit un pla d'aquestes característiques tenint en compte la situació actual de sequera que, degut al evident canvi climàtic, les previsions són que aquesta es vagi repetint periòdicament i deixi de ser una situació excepcional per passar a ser estructural.

1.2. Sol·licitem

Per això sol·licitem que es replantegi tot el pla i es refaci de nou amb un procés participatiu real i aprofundint de debò en les totes les necessitats i requisits per combinar el respecte cap a la natura i el turisme sostenible que es vol promoure.

A continuació concretem els punts que, des de el nostre punt de vista, caldria tenir en compte en la nova redacció del pla i que justifiquen aquesta sol·licitud.

2. Sobre el Pla d'usos de l'embassament de Sau

2.1. Entitats consultades per la elaboració (Introducció Pla d'usos)

No s'ha seguit un procés participatiu obert ja que només hi han estat cridades diverses administracions i les empreses o entitats que hi tenen interès econòmic o de lleure.

Per exemple, no s'ha comptat amb entitats naturalistes, ecologistes, associacions de veïns, patrimoni cultural, ni altres associacions que poden aportar la visió de conjunt que falta en el pla.

Aquesta participació és essencial donades les figures de protecció amb les que compta l'entorn considerat (Grup de Defensa del Ter, Amics de la Natura de Roda i Masies de Roda, Plataforma per una Plana Viva, Grup de Naturalistes d'Osona, Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis, etc.). Per exemple, al procés d'elaboració del Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) del Cap de Creus hi estan participant activament diverses entitats ecologistes i naturalistes del territori (IAEDEN - Salvem l'Empordà, Amics de la Natura de Cadaqués,...), i caldria tenir en compte també el Pla d'Usos Recreatius del Ter que està elaborant el Consorci del Ter.

De fet, ni del mateix Consell Comarcal d'Osona consta que s'hi hagi inclòs l'àrea de medi ambient.

Tampoc s'hi ha inclòs entitats i institucions com ADF, Agents Rurals o Bombers, del tot necessàries vist l'alt risc d'incendis de la zona i les dificultats d'evacuació amb activitats disperses per tot el pantà i amb increment previst de visitants.

→ **Sol·licitem** un projecte participatiu autèntic quan es refaci el pla d'usos, per tal d'aconseguir una proposta no esbiaixada cap el benefici econòmic. Valorar i incorporar a qui més s'ha de consultar.

2.2. Estudis i plans tinguts en compte (Introducció del Pla d'Usos, pàg 3,4)

En la introducció es detallen els estudis i plans que s'han tingut en compte en la redacció del document. Sorprenentment, hi falten estudis tècnics

sobre la situació actual de la biodiversitat, espècies en perill, mesures de protecció de la natura,

En diversos punts del document s'esmenta la importància d'aquest espai natural i de la necessitat de preservació, per tant, se n'és conscient d'aquesta necessitat però sembla que en realitat no interessi ni sigui prioritària pel Pla. És un contrasentit.

Si no existeixen aquests estudis, el primer que cal fer és detallar quins calen i fer-los abans de plantejar projectes posteriors.

Veure per exemple: Pàg 8 (3.3.1. Espais Naturals) i pàg 62 (Patrimoni Natural)

Veure per exemple:: Pàg 64 (aposta turística per a la Vall de Sau)

"...promoció de l'eco-turisme i el desenvolupament model turístic basat en la sostenibilitat i respectuós amb l'entorn, el patrimoni i la seva gent del turisme de natura, responsable amb els espais naturals protegits."

Un dels estudis inclosos és el de Pla d'usos sobre serveis i activitats recreatives al riu Ter del 2018. Sembla que es desconeixi que actualment s'està desenvolupant la part referent al riu Ter (amb exclusió dels pantans). És un pla en el que sí que s'està contemplant la vessant de la natura i s'hi integren entitats naturalistes i socials com el GDT, Amics de la Natura de Roda i Masies de Roda i el CERM. Opinem que cal esperar a tenir aquest pla acabat perquè no entri en contradicció en el del pantà de Sau. Sorprèn que a la pàgina 16 es parli de que no hi ha contradicció quan el Pla d'usos del Ter encara no està acabat.

→ **Sol·licitem** ampliar els estudis amb la vessant de natura i patrimoni en la nova reelaboració del Pla d'Usos, i, si no existeixen, cal fer-los prèviament a l'elaboració del Pla, d'altra manera no s'entén que es sigui capaç de tenir una visió de conjunt ni coherent.

2.3. Projectes contemplats i la seva prioritització

Pels projectes enumerats al final del document i les seves prioritats es veu clarament l'orientació real del Pla d'usos i fa miques qualsevol voluntat de preservació i potenciació de la natura que s'esmenta en tot el document. A més de ser contraproductiu amb el tipus de turisme que es vol promoure. Dit d'una altra manera, les bones intencions de posar en valor i preservar el patrimoni natural i cultural s'esvaeixen al definir els projectes concrets.

Veure la pàg. 64 "L'aposta turística per la Vall de Sau"

"Tot aquest llegat de riquesa natural i cultural comporta una decidida i activa política de preservació i revaloració del patrimoni paisatgístic, cultural i ambiental i la promoció del desenvolupament sostenible de les activitats econòmiques. Això vol dir la promoció de l'eco-turisme i el desenvolupament d'un model turístic basat en la sostenibilitat i respectuós amb l'entorn, el patrimoni i la seva gent del turisme de natura, responsable amb els espais naturals protegits. Aquest fórmula d'alt valor afegit i de baix impacte ambiental en un territori de tanta fragilitat, té evidents beneficis socioeconòmics si les institucions hi aposten decididament"

A la pàgina 8 i següents “Espais Naturals” es posa en valor la importància de la natura en aquest entorn. A la pàgina 49 es diu que és un sol de protecció especial i protecció territorial, a la 59 que es vol oferir un turisme diferenciador, a la 62 es parla del patrimoni natural, ...

Només hi ha un únic projecte que relacionat amb la natura “Estudi de la biodiversitat / pla de conservació de l'àmbit de l'Espai natural”. Sobre això:

- No és prioritari: prioritat 3
- No té sentit fer-lo al final quan ja s'hauran desenvolupat un seguit d'actuacions sense criteri ambiental.
- Es queda en un estudi, no hi ha cap projecte previst per aplicar les conclusions que se n'extreguin.

→ Sol·licitem:

- ▣ Determinar amb tècnics experts quins estudis s'haurien de fer per preservar, restaurar i potenciar la biodiversitat i l'entorn natural del pantà.
- ▣ Fer un estudi seriós de l'interès que poden tenir diferents zones des del punt de vista d'atraure turisme ornitològic i de natura en general.
- ▣ Dotar de pressupost per aplicar les conclusions.
- ▣ No plantejar cap projecte d'infraestructura, turisme o qualsevol altre objectiu sense tenir aquests ja completats.

2.4. Marc previ a la definició de projectes

Tal com s'ha explicat en el punt anterior, tot el document vol donar una importància cabdal a la preservació i millora de l'espai natural per assegurar el futur del plantejament turístic. Per aquest motiu, és lògic que abans de plantejar cap projecte es defineixin una sèrie de normatives i criteris d'obligatori compliment per qualsevol activitat que es vulgui fer, també per les que ja hi ha.

Enumerem a continuació els projectes i accions prèvies que creiem que cal fer abans de qualsevol projecte concret turístic o d'infraestructura.

2.4.1. Riscos associats al canvi climàtic

Veure “Els Condicionants per al desenvolupament turístic de la Vall de Sau” (pàg 66 i seg.)

El document dedica un capítol a un seguit de condicionants que podrien afectar la viabilitat econòmica dels projectes i que afecten directament a l'ecosistema natural i a l'habitat humà.

Tot s'acaba en una recomanació genèrica d'actuar preventivament i proactivament. Res concret, cap projecte concret per avaluar-ho, ni accions o condicionants a tenir en compte.

Tampoc es considera seriosament el context de sequera estructural i creixent. Els experts ja avisen que no és una situació extraordinària.

→ **Sol·licitem:**

- Incorporar un anàlisi detallat de riscos associats al canvi climàtic i quines accions caldrà fer.
- Fins i tot caldria considerar deixar l'elaboració del Pla en suspens fins que acabi l'episodi actual de sequera extrema, per veure si s'arriba a superar o no la situació.
- Per cada activitat cal definir a partir de quin nivell d'aigua del pantà no es podrà fer.
- Especial atenció als plans d'evacuació si es declarés un incendi.

2.4.2. Capacitat de càrrega

Veure “Els Condicionants per al desenvolupament turístic de la Vall de Sau” (pàg 69): “Regulació de la capacitat de càrrega dels espais naturals i el patrimoni històric”. En el mateix punt s'insisteix en els riscos (econòmics) de la saturació de visitants i que cal ... *“una política preventiva i proactiva de cara a aquests riscos, es proposa valorar l'actuació en diversos eixos i les activitats que comportin aquest risc...”*

També s'esmenta en molts altres moments la necessitat inqüestionable de fer una anàlisi de la capacitat de càrrega dels diferents espais turístics. igualment està inclòs dintre de l'estratègia turística comarcal (pàg 59), però, no hi ha cap projecte sobre l'anàlisi de la capacitat de càrrega global ni les directrius a seguir per fer l'anàlisi concret per a cada projecte.

Sobta quan es diu que es vol oferir és un turisme sostenible i lligat a la natura. No cal saber gaire del tema per entendre que una massificació i una hiperfreqüentació no desitjades comportaria una destrucció important de l'espai natural i portaria a una pèrdua de biodiversitat i d'interès turístic.

Però un cop més els interessos econòmics (de mires a curt termini) passen pel davant del bé i del sentit comú. Es defineixen projectes sense cap mena d'anàlisi de la capacitat de càrrega.

→ **Sol·licitem** la incorporació de l'anàlisi de la capacitat de càrrega de l'entorn abans de proposar qualsevol proposta d'usos i activitats. Evidentment, no només s'ha de tenir en compte els riscos per la pèrdua d'atractiu turístic, també per l'efecte negatiu sobre el medi natural i la biodiversitat.

2.4.3. Col·lapse als accessos, massificació i molèsties als veïns

En els projectes es plantegen augments de capacitat d'aparcaments per absorbir l'increment de visitants esperats.

Destaquen els aparcaments de Còdol i Sorralta amb un cost de 320.000 € en els que per a poder construir els aparcaments caldria modificar el POUM de Les Masies de Roda, amb possibles il·legalitats per afectacions a zones ZPR (Zones de Protecció de Ribera). Quin sentit té tot això quan alhora es parla de respecte a la natura en tot moment. Tampoc es admissible que s'aprofiti l'excusa de la construcció d'aquests nous pàrquings per aprofitar la construcció de nous embarcadors en aquestes dues zones, tal com s'insinua al document, per la massificació i greu afectació a l'entorn que comportaria, i pel risc d'acabar tenint infraestructures en desús per manca de cabal del riu en aquests indrets.

No entenem què es preveu fer en l'aparcament per anar a l'Sporting. Tampoc que es permeti aparcament a la llera del pantà, si cal, a la zona del Club Nàutic (pàg. 22).

L'increment del trànsit pot ser espectacular en general però sobre tot a Roda (per anar a la zona de l'Sporting i a Sorralta (barri de la Creu de Codines) a Masies de Roda (Barri Cases Noves) i a Vilanova de Sau. També a altres zones com al camí de Can Mateu al Parador.

Això implica molèsties pels veïns i es pot preveure un col·lapse de trànsit i una massificació no desitjada de visitants.

A part, no s'ha fet cap anàlisi de si les estretes carreteres o camins actuals serien suficients. Els camins que porten a Sorralta o Còdol fan impensable un trànsit fluid i segur de cotxes i furgonetes amb piragües.

Quin serà el següent pas? Demanar ampliacions d'aquestes?

Per descomptat, també comportarà un increment de la contaminació ambiental pel transport afectant negativament una comarca de per sí ja prou contaminada i amb uns nivells d'ozó troposfèric que fan por. Creiem que no cal recordar que també és negatiu pel canvi climàtic.

Es parla de busos llançadora per promocionar el transport públic, però no hem sabut veure on es pensen habilitar els aparcaments pels cotxes privats de les persones que agafin aquests busos llançadora. Es necessitarà més espai? Més pressupost econòmic?

Pel que fa al pagament dels accessos, no entenem que els pescadors hagin de tenir un tracte especial. Tenen una llicència que els permet pescar, com marca la llei, però no ha de permetre res més.

D'altra banda, no sabem si algú s'ha plantejat l'atractiu que per les festes tipus "rave" pot suposar disposar de grans espais d'aparcament.

→ Sol·licitem:

- Fer un estudi profund de la mobilitat sostenible amb un pla d'impacte ambiental, normatives i limitacions concretes a complir i tot subjecte a l'anàlisi de la capacitat de càrrega ja esmentat.
- Plantejar accessos amb bicicleta, carrils bici des de les poblacions on arriba el tren, per exemple. Fa temps que el CCO té un projecte sobre la taula de fer una comarca ciclable en bicicleta.
- Retirar els projectes d'aparcament de Sorralta i Còdol o fer-los adequats a una anàlisi prèvia de capacitat de càrrega considerant només les activitats actuals.

2.4.4. Normativa d'usos i d'avaluació de recursos necessaris

Mirar el punt 4.2.1 del document "Ús recreatiu, esportiu i comercial", pàg 73 i seg. També pàgina 82 "Actuacions en relació al desenvolupament turístic sostenible".

Es recomana regular les activitats i es fan algunes propostes en aquest sentit, però només es concreten en algun cas i la resta es deixa a l'aire ja que en els projectes enumerats no se'n fa cap esment.

Cal fer especial atenció a la regulació de les activitats humanes que puguin afectar la tranquil·litat de la natura com soroll, massificació o contaminacions.

Tampoc es concreta què passa amb les activitats que actualment ja s'hi estan desenvolupant, ja siguin turístiques o no, com les agroindustrials. Veure punt de qualitat de l'aigua d'aquestes al·legacions.

A més, hi trobem a faltar la demanda de normativa d'un recurs cabdal com és l'aigua. En un context de sequera estructural i d'escassetat d'aigua, preocupa veure la proposta d'increment d'infraestructures turístiques, serveis de dutxes, la reactivació del poble de Sant Romà de Sau i la proposta d'activitats puntuals que suposaran una necessitat important d'aquest recurs natural i públic.

→ Sol·licitem:

- Detallar les normatives d'ús que han de governar qualsevol proposta de nova activitat i també de les existents (turístiques i agroindustrials).
- Criteris i limitacions a l'ús d'aigua per part de les noves propostes i de les existents. Contemplar l'escassetat d'aigua actual i futura, també la fluctuació d'aquesta i la previsió per a la temporada d'estiu que és quan teòricament hi hauria d'haver més visitants.

2.4.5. Controls

No trobem prou desenvolupat aquest punt si realment es vol controlar l'espai d'acord amb el turisme sostenible que es proposa. Al punt 4.4 pàgina 104 i seg. i al punt 4.4.4 de la pag 113 i seg. es comenta però no es concreta prou.

S'explica que actualment ja no hi ha prou efectius per mantenir net, controlar i gestionar l'espai. No es pot anar a més activitat sense controls concrets, identificats i mesurables, i sense dotacions adequades de personal.

Es parla de possibles conflictes entre pescadors, banyistes i embarcacions, que cal controlar i separar però possiblement es podria aprofundir més i regular-ho.

La neteja actualment és un problema i en part es compta amb voluntaris per fer-ho. No creiem que sigui la manera més adequada de gestionar-ho. Cal fer pedagogia i adequar els espais perquè no es generin escombraries.

Les zones on hi hagi empreses que desenvolupen activitats econòmiques han de ser aquestes empreses les responsables de la neteja del seu espai. No pot anar a càrrec de l'administració ni dels voluntaris.

Hi ha previst algun projecte de seguretat i control però, tot i tenir prioritat 1 n'hi ha d'importants sense dotació econòmica. És preocupant.

No sabem veure cap pla de seguretat.

→ **Sol·licitem:**

- Concretar i quantificar els objectius els controls, les mesures que permetran fer-ne un seguiment i el personal necessari per fer-ho.
- Fer un càlcul realista dels recursos humans per fer el control i acompanyar-ho del corresponent pressupost.
- Fer un pla de seguretat.
- Dotar pressupostàriament aquests projectes abans de continuar.

2.4.6. El despoblament i el desenvolupament endogen (pàg 71)

Està inclòs dins del de "Condicionants per al desenvolupament turístic de la Vall de Sau".

Entenem l'esperit del punt i la seva importància i precisament per això el trobem molt poc desenvolupat. Es queda en una declaració d'intencions però sense concretar en el què ni en el com. Ni tampoc hi ha previst cap projecte per a desenvolupar-ho.

→ **Sol·licitem** un estudi profund concretant estratègies, objectius i accions, recursos econòmics,... per fer de les intencions una realitat.

2.5. Quantitat i qualitat de l'aigua

Trobem a faltar un punt específic sobre la qualitat i la quantitat de l'aigua. Ja hem esmentat diversos cops en aquest document la necessitat de regular i gestionar l'escassetat estructural de l'aigua, tant la necessària per fer les activitats aquàtiques com per donar servei als usos turístics actuals i futurs.

Per tant, en aquest apartat volem incidir en un altre aspecte cabdal, l'efecte de les activitats agroindustrials i les granges intensives en la quantitat i la qualitat de l'aigua.

Llegim a la pàg 19

“Pel que fa al control de la massa d'aigua de l'embassament (la qualitat i la quantitat), els resultats analítics de l'estat general quant a potencial ecològic, estat químic, qualitat biològica i fisicoquímica, no són tant favorables i surt 'dolent'.3”

Segons la pàg 18 “Característiques hidrològiques i hidrogeomorfològiques”, les principals aportacions d'aigua el Pantà són el riu Ter i la riera de les Gorgues.

La riera de les Gorgues està sobre explotada i en moments molt contaminada. Segons la nostra opinió és per la presència d'una empresa agroindustrial molt propera a la llera. Visitant la riera de les gorgues és fàcil entendre de què estem parlant.

Però també per un seguit de granges intensives riera amunt, moltes en el terme municipal de l'Esquirol. Ens agradaria entendre com casa aquest fet amb la declaració d'intencions de la pàgina 98:

“L'ajuntament de l'Esquirol està alineat amb la voluntat general del Consell Comarcal i els altres municipis per a la consolidació d'un model d'aprofitament turístic del pantà sostenible i responsable, especialment tenint molta cura per la capacitat de càrrega dels llocs més fràgils ambientalment i patrimonialment.”

Ens preguntem si té sentit restaurar el pont de la Teuleria si l'entorn amb el que es trobarà el visitant és deplorable.

No cal dir que altres rieres provinents de Cantonigròs, l'Esquirol i Tavertet estan també en un estat lamentable.

Fins hi tot dintre del mateix espai natural hi ha una granja intensiva de porcs (Mas La Riba).

Preocupa també que no tots els nuclis urbans tinguin estacions depuradores d'aigües residuals.(Pàg 19).

→ **Sol·licitem** que es faci un estudi amb conclusions i accions concretes per pal·liar aquest efecte negatiu i nociu pel model de turisme que es vol promoure.

2.6. Pla per aconseguir marques i distincions que demostrin que és turisme sostenible.

Part de l'espai natural ja està inclòs en la Xarxa natura 2000, també dintre d'un PEIN i hi ha alguna empresa té l'acreditació de Compromís per a la Sostenibilitat Turística Biosphere, però l'espai natural no té la CETS.

Animem a aprofitar aquest Pla d'usos per aconseguir les acreditacions necessàries per demostrar i certificar que realment el turisme d'aquí serà sostenible. Això ha de reforçar la viabilitat de tot el pla d'usos.

És una oportunitat per diferenciar-se d'altres ofertes turístiques.

2.7. Finançament públic

Segons el llistat de projectes, la part valorada és pública. No s'entén que les empreses i entitats privades que en trauran profit no hi aportin capital.

Fa respecte veure la quantitat de capital previst i que no hi hagi cap estudi de viabilitat econòmica, possibles ingressos, persones del territori beneficiades,... Potser hi és i no està inclòs en el Pla d'usos, en aquest cas s'hauria d'incorporar.

→ Sol·licitem:

- Avaluar quina part han d'aportar les empreses i entitats actuals i les futures que s'hi vulguin implantar.
- Concretar el finançament pels propers anys (20) per assegurar la viabilitat de tot el projecte.
- Anàlisi de viabilitat econòmica i de desenvolupament local.

2.8. Consell de l'embassament de Sau (pàg 118)

Es proposa un Consell de l'embassament de Sau amb uns membres concrets que demostra un cop més que l'interès de tot el pla és econòmic, cap mirada cap a la preservació de l'espai natural per aquest turisme sostenible que es diu voler.

Creiem que aquesta composició és anacrònica, gens representativa i molt poc democràtica atenent l'espai que vol gestionar amb patrimoni cultural i natural que és de tots.

Les experiències actuals d'ens gestors similars ja incorporen un nombre important d'entitats de l'àmbit social, ecologista i de patrimoni, com per exemple la Junta Rectora del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà que compta amb la participació d'entitats socials i ecologistes del territori.

→ **Sol·licitem:** que siguin incloses a la composició del futur ens gestor de l'embassament entitats socials, ecològiques, de patrimoni cultural i tècniques de medi ambient independents.

3. Projectes específics

La poca concreció que hi ha sobre els projectes fa molt difícil poder-los valorar un a un i poder opinar. D'altra banda, com ja s'ha explicat abastament en les al·legacions anteriors, no té cap sentit definir els projectes enumerats al document del Pla d'usos sense una sèrie de projectes que han de servir donar sentit a tot el pla d'usos i que sigui realment una eina per aconseguir els objectius de respecte, conservació i restauració de la natura, i de promoció de la gent del territori compatibilitzant-ho amb un turisme sostenible i diferenciador.

Tot i així, sí que ja es detecten dins els projectes accions contraproductives amb els objectius de turisme sostenible amb el medi ambient i amb el respecte a la natura i als habitants del territori:

3.1. Navegació a motor

És una activitat incompatible amb el respecte a l'entorn i el turisme de natura que es vol fomentar.

A la pàgina 73 del document es diu ben clar:

“L'ús de l'embassament i el seu entorn ha de ser coherent amb el model turístic que hem exposat. Per això, les activitats esportives, recreatives i comercials que s'hi desenvolupin han de ser respectuoses amb l'entorn, evitant la massificació, el soroll i tots els problemes derivats d'una gestió inadequada del flux de visitants.”

Segons paraules del Grup de Naturalistes d'Osona - GNO (Veure l'annex en aquestes al·legacions):

Hi ha diverses espècies de fauna amenaçada i protegides que es veurien afectades negativament per un increment del transport nàutic del pantà, que seria molt negativa per a la reproducció i pervivència d'aquestes espècies tan escasses i sensibles.

Tot i que el pla d'usos parla d'un límit de navegació de 60 embarcacions, el mateix document ja proposa reduir-lo a 50 (Pàg. 74).

Les embarcacions a motor generen soroll, contaminació i escalfen la temperatura de l'aigua.

La temperatura de l'aigua durant el 2021 ha tingut una punta de 29,9 °C inviable per la vida dels peixos autòctons. (GNO)

Per aquest motiu:

→ Sol·licitem:

- No incrementar el límit actual d'embarcacions a motor, i reduir o eliminar quan sigui possible per temes legals.
- Eliminar l'activitat d'esquí aquàtic.

3.2. Navegació sense motor

No està suficientment desenvolupat. Es proposen diversos punts on instal·lar embarcadors de navegació sense motor però no hi ha cap quantificació ni es preveuen punts de sanejament propers per evitar les espècies invasores.

→ Sol·licitem:

- Quantificar capacitats màximes, punts d'accés, necessitats d'espai per aparcament,...
- Valorar si té sentit posar embarcadors a zones a les que actualment hi ha pescadors i, si han de coexistir, marcar molt bé la normativa per evitar problemes de seguretat i convivència.
- Si es volen nous embarcadors, fer prèviament una anàlisi coherent i amb sentit comú dels accessos i les afectacions al medi natural.
- Punts de desinfecció propers i obligatorietat de fer-ho independentment de la mida de les embarcacions.

3.3. Aparcaments

Ja s'ha comentat en el punt de "Col·lapse als accessos, massificació i molèsties als veïns" d'aquest document d'al·legacions.

3.4. Sporting Club

L'estat actual de l'Sporting és un bon exemple del que no s'ha de fer. Projecte mal plantejat des del principi amb un anàlisi de viabilitat econòmica inexistent o totalment erroni que va provocar una destrossa d'un medi natural preciós i valuós i que ha acabat en un niu de brutícia i instal·lacions mig aterrades.

Creiem que no té sentit plantejar fer una altra infraestructura turística en aquest indret.

Des de Sant Pere de Casserres és veu perfectament.

El pla proposa un mirador cap a Sant Pere de Casserres i el campanar de l'església. On seria? La vista del monestir pot ser molt maca, però l'entorn del mirador pot ser deplorable i vergonyós.

→ Sol·licitem:

- Incorporar i pressupostar un pla d'actuacions pel desmantellament de l'Sporting i l'adequació vist el seu estat d'abandonament i degradació incompatible amb qualsevol ús turístic.

3.5. Nou poble de Sant Romà de Sau

No entenem que s'estigui plantejant reobrir el poble per destinar-lo a habitatge pels joves de Vilanova de Sau i apartaments turístics.

No ens sembla una proposta seriosa, algú s'ha preguntat el cost econòmic i de recursos que pot tenir aquest projecte? El cost de fer arribar decentment subministraments com aigua, electricitat, internet,...

O algú s'ha preguntat si té sentit fer una urbanització avui dia? Les polítiques urbanístiques europees van cap un altre sentit, es parla de compactar, no de distribuir.

I el consum d'aigua? I l'increment de trànsit per una carretera estreta?

I la compatibilitat de tenir habitatges assequibles amb habitatges turístics? Ja se sap què passa amb el cost dels habitatges quan es combinen els dos usos.

Apart de que caldria canviar la reordenació urbanística de Vilanova de Sau

→ **Sol·licitem** eliminar totalment el projecte.

3.6. Activitats puntuals

Segurament hi pot haver activitats puntuals que encaixin en el projecte però n'hi ha d'altres que clarament no, com per exemple festivals o fires comercials, activitats totalment prohibides a Sòls no Urbanitzables.

No té sentit plantejar aquesta possibilitat sense definir abans el marc i els criteris bàsics de funcionament.

→ **Sol·licitem** una normativa clara sobre capacitat de càrrega i requisits d'aquests tipus d'activitats, excloent-ne totalment les fires a SNU.

3.7. Monestir de Sant Pere de Casserres

Tot i que està fora de l'abast del projecte i correspon a un altre pla del CCO, ens deixa descol·locats la proposta d'una passera de l'Sporting al Monestir. Entenem que és una broma i que no cal fer cap al·legació.

4. Annex

4.1. Flora i fauna (Aportació del Grup de Naturalistes d'Osona)

La temperatura de l'aigua durant el 2021 ha tingut una punta de 29,9 °C inviable per la vida dels peixos autòctons.

Espècies de fauna amenaçades pel transport nàutic pel pantà:

Hi ha diverses espècies de fauna amenaçada i protegides que es veurien afectades negativament per un increment del transport nàutic del pantà, principalment de les zones més altes del mateix. Qualsevol increment de la presència antròpica al pantà de Sau i a les seves cues (parts altes del pantà) i principalment a la zona de desembocadura de la Riera de Les Gorgues (TM de l'Esquirol) seria molt negativa per a la reproducció i pervivència d'aquestes espècies tan escasses i sensibles.

- Duc (*Bubo bubo*) es tracta del rapinyaire nocturn més gran d'Europa. Actualment només hi ha 5 parelles a Osona, 3 de les quals es troben a la zona del pantà de Sau i riera de les Gorgues. Espècie molt sensible a les pertorbacions humanes i es troba protegida a l'Annex 2 del recentment aprovat Catàleg de la fauna salvatge autòctona amenaçada de Catalunya (Decret 172/2022, de 20 de setembre).
- Falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) rapinyaire diürn de la família dels falcònids present a la zona del pantà de Sau i a les seves cues, molt sensible a les pertorbacions humanes i que nidifica als cingles i roquissars d'aquesta zona. També es troba protegida a l'Annex 2 del Catàleg de la fauna salvatge autòctona amenaçada de Catalunya (Decret 172/2022, de 20 de setembre).
- Bernat pescaire (*Ardea cinerea*), ocell de la família dels ardeids que s'alimenta assíduament al pantà de Sau i a les seves cues on hi té una petita colònia de reproducció i es veuria seriosament afectada per una major antròpica al pantà de Sau i a les seves cues. Es troba protegida a l'Annex 2 del Catàleg de la fauna salvatge autòctona amenaçada de Catalunya (Decret 172/2022, de 20 de setembre).
- Corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*) ocell aquàtic que és present al pantà de Sau durant la hivernada i que té el dormidor més important d'Osona a les parets i cingleres just a sobre de les aigües del pantà de Sau. Per tant es veuria afectat directament per una major afluència humana a les seves aigües.
- Llídriga (*Lutra lutra*) mamífer carnívor de la família dels mustèlids amenaçada a tota Catalunya i que es troba en certs racons tranquils del pantà de Sau i de les seves cues. Es troba protegida a l'Annex 2 del Catàleg de la fauna salvatge autòctona amenaçada de Catalunya (Decret 172/2022, de 20 de setembre).

Pel que fa a la flora que es veuria afectada per un increment de l'afluència de gent al pantà de Sau, principalment de les zones més altes del mateix seria l'arbust de la família de les rosàcies *Spirea crenata* que troba a la zona alta del pantà de Sau una de les úniques poblacions que es troben a la Península Ibèrica. Es tracta d'un tàxon endèmic del nord-est ibèric, que té una qualificació de "rrr" per la seva raresa a nivell peninsular. A més es troba catalogada a la categoria d'amenaça per la UICN (Unió internacional per a la conservació de la natura), actualment considerada «en perill».